

Sypniewo

Parafialna wieś szlachecka, parafia własna.

Inwentarze: 1757 r. – ks. grodz. Nakło d. Rel.132, k. 19-21;

[1578] Wieś miała 30 łanów, siedziało tu 3 zagrodników i 4 bezrolnych zagrodników, komornik, rzemieślnik, szewc, 2 rybaków i 10 osób określonych jako *socii artif*.

[1618] Podatki pobierano z 27 łanów osiadłych i 3 opustoszałych, od 4 zagrodników, rzemieślnika i dwukołowego młyna. W sumie było to 30 fl 18 gr [Pawiński, s. 281].

[ok. 1710] We wsi były 4 dymy [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 82].

Sypniewo [dobra]

Wieś od połowy XV w. należała do drobnoszlacheckiej rodziny Sypniewskich, używającej przydomku Runga. Kolejnymi właścicielami byli Białośliwscy (1580, 1583) Maciej Białośliwski w 1603 r. pozbył się Sypniewa, Sypniewka, Łukowa, Łukówka na rzecz Janusza

Witosławskiego i uzyskał za te dobra sumę 50000 zł. Wspomniane dobra w rękach tej rodziny pozostawały przez kilkanaście lat. Andrzej z Sielca Witosławski, syn zmarłego kasztelana inowrocławskiego trzymał je w 1636 r. Do niego należały m.in. pół Radońska, Jazdrowy, Howo, części Dźwierszna Wielkiego.

Pałac w Sypniewie. Pierwsza połowa XX w.

Szyskowskiego Młyna, Izdebek, Witrogoszczy, Po jego śmierci w posiadanie tych majątności wszedł jego młodszy brat Władysław Witosławski (1647). Zmiana właścicieli tego niewielkiego kompleksu dóbr ziemskich nastąpiła pomiędzy 1546 a 1654 r. Nowym właścicielem został Stanisław Pogorzelski, kasztelan kaliski i starosta powidzki, który polubił wdowę po Janie Witosławskim, Zofię ze Smoszewskich. Wkrótce wykupił on zapisy i działy innych spadkobierców, a przede wszystkim Katarzyny, córki Janusza, kasztelana

Polonia Maior – fontes

inowrocławskiego. Stanisław Pogorzelski jako właściciel Sypniewa i okolicznych wsi występował jeszcze w 1658 r.

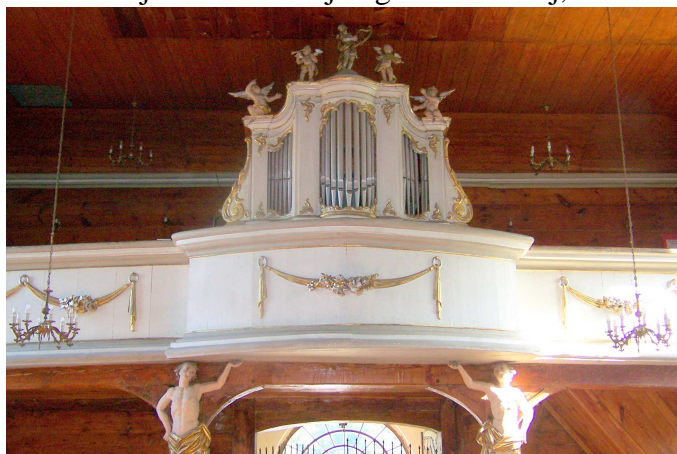
Od roku 1688 dziedzicami Sypniewa, Iłowa, Łukowa, Radońska, osady Hammer, folwarku, połowy Młyna Szyskowskiego aż do 1715 r. byli Działyńscy. Wkrótce, bo już w 1717 r. właścicielem Sypniewa tytułował się Andrzej Teodor Grabowski.

Sypniewo [parafia]

Jednowioskowa parafia rzymsko-katolicka w dawnej archidiecezji gnieźnieńskiej, archidiakonacie Kamień Krajeński i dekanacie Łobżenica. Prawa Patronatu przysługiwały dziedzicom Sypniewa (w 1653 r. był nim Andrzej Witosławski) W jej granicach były położone Iłowo, Jazdrowy, Radońsk i osady młyńskie.

Kościół parafialny p. w. św. Jana Chrzciciela, według powizytacyjnego opisu z 1653 r. był budowlą po części drewnianą, po części murowaną (szachulcową?). We wnętrzu znajdowały się 4 altarie (jedna w kaplicy).

Do uposażenia należały 2 łany ziemi (w trzech polach), łąka, prawa połowu (m.in. na

Chór muzyczny w kościele parafialnym w Sypniewie.

Jeziorze Baby). Mieszkańcy wsi położonych w administracyjnych granicach parafii dawali meszne, świadczone w naturaliach. Z Sypniewa 19 osób, Iłowa 4 oraz 3 osadników niemieckich (Germani). W Jazdrowie było tych osób 10, i tyle samo w Radońsku. W kolejnej wsi – Łukowie zamieszkiwała bliżej nieokreślona liczba komorników.

Powiat historyczny Nakło

Polonia Maior – fontes

Wizytacja nie wspomniała o liczbie mieszkańców dwóch osad młyńskich i ich nazwach [Teki Dworzaczka].

Kościół parafialny w Sypniewie.

Na fundusz *fabrica ecclesiae* składały się legaty, min. 80 fl darowane przez Macieja Krawca. Niejaki Kirch zapisał kościołowi sumę 30 fl.

W szkole parafialnej we wspomnianym czasie nauczał rektor Sebastian, który kwartalnie otrzymywał 6 fl oraz miał prawo do utrzymania (wyżywienia).

Źródła: Fontes TNT XII, 1908, s. 292-294; Teki Dworzaczka;

[plebani]

1653 r. – Stanisław Wochowicz, Fontes TNT XII, 1908, s. 294;

Rzeźba św. Wawrzyńca.
Kościół parafialny w Sypniewie

